

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Hegyedévre	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes szám ára 16 Sfr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPLAP

Felcélós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Zépelje-utca 1. sz. Telefonszám: 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 78. szám.

Péntek, április 5.

Spanyol diplomáciai lépés az általános békéért?

Madrid, ápr. 5. Erősen tartja magát az a hír, hogy a spanyol diplomácia lépéseket tett a hadviselő feleknél, hogy az ellenségeskedést végleg megszüntessék vagy pedig fegyverszünetet kössenek.

Arras és a Somme között dől el a világháború sorsa.

Genf, április 5. Entente lap katonai kritikusa írja, hogy a szövetségesek minden tartalékjukat Arras és a Somme között összpontosították. Ezen a fronton fog eldőlni a világháború sorsa. Bizonyosra vehető ugyanis, hogy a németek is ezen a fronton vetik harcba legnagyobb erőiket.

Hetekig, hónapokig . . .

Rotterdam, április 5. A „Manchester Guardian“ azt írja, hogy a nyugati harcok hetekig, esetleg hónapokig is eltarthatnak. Az ellenségnek még mindig az a szándéka, hogy az angol hadsereget elválassa a franciától.

Légberöpült a pétervári erőd.

Bécs, ápr. 5. A „Tägliche Rundschau“ Kronstadtól kapja azt a szenzációs hírt, hogy a pétervári erődöt légberöpítették. Az explozió olyan hatalmas volt, hogy még Oranienbaumban is, amely pedig elég nagy távolságra van Pétervártól, betörték a házak ablakai. Kronstadtban is érezhető volt a rettenetes robbanás ereje. Tizenkét kilométernyi távolságra Pétervártól az emberek földhöz vágta a robbanás ereje. A katasztrófa áldozatairól eddig még nem érkezett jelentés.

Czernin beszédének visszhangja Amerikában.

Washington, ápr. 5. Hivatalos körökben Czernin gróf beszédét újabb német békeoffenzívának tekintik, amelyben Czernin lesz a közvetítő. Beszédét manővernek tekintik és hangsúlyozzák, hogy Amerikában most egy békefelhívás visszautasításra fog találni.

A törökök előnyomulnak Palesztinában.

Konstantinápoly, április 5. Hivatalos. Palesztinában csapataink győzelmesen nyomulnak előre. Az ellenség makaes ellenállását megtörtük. Elisát megszállottuk és elértük a Jerichóba vezető utat. Az ellenség sietve odavont megerősítéseit megvertük és megfutamtottuk.

Czernin holnap Budapesten át Bukarestbe utazik.

Bécs, április 5. Czernin gróf külügyminiszter holnap, szombaton Budapestre érkezik. Egy napot fog a magyar fővárosban tölteni, vasárnap tovább utazik Bukarestbe, ahol tovább folytatják a román béketárgyalásokat. Czernin egy napos budapesti tartózkodása alatt a kormány tagjaival fog tanácskozni.

A németek beássák magukat a Somme-menién.

Genf, ápr. 5. Havas-jelentés. Helytelen dolog volna azt hinni, hogy a németek lemondtak volna az offenzíváról. Igaz ugyan, hogy a Somme-menién beássák magukat, de azt csak óvatosságból teszik, hogy annál jobban előkészüljenek a védelemre. Mihelyt hadosztályaikat újra csoportosítják, friss erővel rettenetes támadást fognak indítani.

Miért mondott le az angol admirális?

Berlin, ápr. 5. A „Vossische Zeitung“ arról értesül, hogy Jellicois volt angol admirális azért mondott le, mert vonakodott Hollandiában partraszállási kísérletet tenni. Tény az, hogy Londonban hollandiai partraszállást terveztek. Jellicois határozott utasítást is kapott erre vonatkozólag, de ezt visszautasította azzal, hogy a gallipoli példára hivatkozva nem akar itt is kudarcot vallani.

Clemenceau bukik?

Berlin, ápr. 5. A „Lokalanzeiger“ nek jelentik Genfből: A francia kamrában bombaként hatott Czernin beszéde és Clemenceau cáfolata. A francia kamara újból való összehívása után viharos vitákozásra számítanak, amelyek Clemenceau bukását vonják maguk után. Párisban az izgatottság nőttön-nő. Caillaux hívei már a nyilvánosság előtt is szerepelni kezdenek.

Ezzel a jelentéssel szemben az „Est“ nek egy mai jelentése arról szól, hogy a francia sajtó elkéseredett hangon foglalkozik Czernin beszédével és lelkesen üdvözli Clemenceaut. Az „Echo de Paris“ pedig egyenesen azt írja, hogy Czernin beszéde hazugság.

A pesti kártyaszünetedély.

Budapest, április 5. A lipótvárosi polgárság beadványt intézett a főkapitányhoz, amelyben azt kérik, hogy a Lipótvárosi Társaskört oszlassa fel, helyiségeit pedig rekvirálja. A főkapitány kijelentette, hogy a kormány az államrendőrséget bízta meg a társaskör ellen való vizsgálat megajtásával. Palugyay államtitkár kijelentette, hogy hazárdjátékok folynak a társasklubokban is, sőt magánházakban is ijesztő módon divik a kártyaszünetedély. A belügyminiszter megbízta az államrendőrséget, hogy ez irányban folytassa le a vizsgálatot és az eredmény szerint hozzon határozatot.

A mai tőzsde.

Budapest, ápr. 5. Magyar Hitel 1183, Osztrák Hitel 819, Jelzálog 536, Leszámitoló 660, Agrár 932, Magyar Bank 820, Hazai 475, Fabank 843, Salgó 1001, Rima 960.

Miért szakadtak meg az általános békéért megindult tárgyalások?

Bécs, április 5. A Havas ügynökség április 3-iki ama jelentésére, hogy Clemenceau, Czernin gróf április 2-iki beszédére, ezt mondotta: Czernin ebben hazudott — hivatalosan a következőt közlik: Czernin gróf megbízásából Revertera Miklós gróf, Clemenceau megbízásából Armand gróf Svájcban többször megbeszélést folytattak. Freiburgban, Svájcban ez év február 2-án tartott tanácskozáson az említett két ur megvitatta a kérdést, hogy minő alapon volna lehetséges Clemenceau és Czernin gróf vagy nevezettek megbízottai között az általános béke megkötésére vonatkozó tárgyalás? Revertera gróf tudatta, hogy Czernin gróf hajlandó tárgyalni Franciaország egy képviselőjével és lehetségesnek tartja, hogy a tárgyalás sikerre fog vezetni, ha Franciaország lemond Elzász-Lotharingiára vonatkozó hódító szándékáról.

Clemenceau nevében erre azt válaszolták, hogy a francia miniszterelnök nincs abban a helyzetben, hogy elfogadja a javaslatot, miszerint Franciaország erről az annexióról lemondjon. A tárgyalások erre megszakadtak.

Uj sikerek a Sommetől délre.

Berlin, április 5. Wolff-jelentés. Támadásaink folytatása folyamán a Sommetől délre új sikereket értünk el. Megtorlásul, hogy a franciák állandóan lövik laoni szállásainkat, Reimset tűz alá vettük.

A párisi temetés.

Páris, apr. 5. (Hivatalos.) Tegnap temették el Ströhligh tanácsost és a feleségét, akiket német agyulvédék agyonstújtott. A temetésen megjelent Poincaré is.

Elsüllyedt angol torpedóromboló.

London, apr. 5. (Hivatalos.) Egy angol torpedóromboló összeütközés folytán elsüllyedt. Személyzetét megmentették.

Hivatalos jelentések

Német hivatalos jelentés.

Berlin, április 4.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

A francia fronton, a Sommetől délre a harci tevékenység újra feléledt. Az ellenség meglopótt és erős tüzési előkészítés után kora reggel és délután négyzben hiába igyekezett visszafoglalni a Moreuittól délnyugatra tőle elragadott magaslátot. Támadásai súlyos veszteségei mellett összeomlottak. Verdun előtt és a Parrov-erdő mentén sok helyütt élénk tűzharc volt.

KELETI HARCTÉR:

Német csapatok a finn kormányval egyetértőleg a finn szárazföldön megvetették lábukat. A többi harctérről nincs újság.

Ludendorff.

HIREK

Uj közlelmezési kormánybiztosi megbízott.

A közlelmezési miniszter Zubor Andor aradi gazdasági tanácsnokot meghívta Temple Rezső közlelmezési kormánybiztos mellé Temesvárra kormánybiztosi megbízottnak. Zubor már megérkezett Temesvárra és jelentkezett a kormánybiztosságnál szolgálattételre.

— **Áthelyezés.** A kultuszminiszter Dobóczy Ella felsőmisyei és Mayer Amália lázárköldi állami óvónöket saját kérésükre jelen minőségükben kölesönösen áthelyezte.

— **A bíróság köréből.** Az igazságügyminiszter Ilykovicz Endre dr. a pancsovai kir. törvényszéknél alkalmazott betétszerkesztő-bíró a munkási, Böhm Dezső módosi kir. járás-bírói betétszerkesztő-telekkönyvvezetőt a derecskei, Krajtsik József kassai kir. járás-bírói betétszerkesztő-telekkönyvvezetőt az alibunári kir. járásbíróhoz mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

— **Norvég újságíró Nagybecskereken.** Dr. phil. Hjalmar Christensen norvég újságíró, a „Morgenblad” c. krisztianiai és a „Bergens Tidende” c. bergeni lap munkatársa balkáni tanulmányutjáról való hazautazásán tegnap Nagybecskereken időzött. A kávéházban a haditudósítók fekete-sárga karszalagját viselő 40—45 évesnek látszó, kecskeszakállas szőke norvég sokaknak feltűnt. A „Torontál” munkatársa beszélt vele. Christensen dr. elmondta, hogy hosszabb tanulmányi utazást csinált Bosznián, Heregovinán és Dalmácián keresztül egészen Raguzáig és onnan vissza, majd Szerbiában is járt. A nagyszerű magyaroszlák szervezőmunka Bosznia-Hercegovinában a norvég újságíró a legnagyobb mértékben meglepte. Hasonlóképpen csodálatának adott kifejezést az okkupált területeken életbeléptetett humanus és gyakorlati intézkedések felett. Bosznia-Hercegovina természeti szépségeiről, amelyek sok tekintetben hasonlóak a

hegyes Norvégia természeti viszonyaihoz, a a norvég doktor nagy elragadtatással nyilatkozott. Norvégiában is sokat szenvedtek az emberek a háboru alatt — mondta végül dr. Christensen — és Czernin grófnak, a monarchia külügyminiszterének béketörekvéseit ott is a legnagyobb érdeklődéssel és általános szimpátiával kísérik. Dr. Christensen, aki már évek óta érdeklődéssel viseltetik a dunai monarchia fejlődése iránt, most majdnem két hónap előtt utazott Ausztria-Magyarországon át a monarchia által okkupált területekre.

— **A szentjánosi merénylet.** Megirtuk tegnap, hogy Szentjánoson gyilkos merényletet követtek el a megyeszerte közbecsülésben álló jegyző: Demkó Géza ellen. Az ablakon keresztül fegyverrel rálöttek és súlyosan megsebesítették. Demkó Géza állapota változatlanul súlyos, a tettesnek még nem sikerült nyomára akadni. A zichyfalvai és kanaki csendőrség mintegy tíz egyént vett őrizetbe, akik közül egyre, egy szabadságon levő katonára alapos a gyanu. Czenger Nándor királyi ügyész, aki tegnap kint járt Szentjánoson, munkatársainak a következőket mondotta a merényletről:

— Április 2-án éjjel fél tizenkét óraker történt a merénylet. A jegyző éppen fürdés után a tukszemét akarta kivágni. Bal lábát az ágy szélére tette. Ebben a pillanatban érte a lövés a jobb oldalán. Több ólomdarab hatolt a tüdejébe, néhány pedig a nyakát és a fejét sérítette meg jelentéktelenül.

A másik ágyban feküdt a felesége: Szegedi Emma és a két ágy között egy 11 éves fiú rokonuk. Csak a véletlen mult, hogy a sörétek őket is nem találták. Demkó jegyző erős, szívós természetű ember. Ha csak komplikáció nem áll be, életben marad. Szegedről egy sebész is kint járt, aki megvizsgálta a sebet. Operációt nem lehet vérehajtani, a beteg el sem szállítható a községből.

Szabó vizsgálóbíró kihallgatta a súlyosan sérült jegyzőt, aki kijelentette, hogy sok haragosa van a faluban, ahol jobhára románjuk emberek laknak. Ezek egyike követhette el a merényletet. Nem a rekvirálásból kifolyólag történhetett a merénylet, mert hisz a rekvirálást a katonaság végzi.

— **Adomány.** A Szociális Misszió Társulat gyermekvédelmi céljaira Benó János 50 koronát küldött Fogadja nagylelkű adományáért a Misszió Társulat hálás köszönetet.

— **Irtuk a kártékony rovarokat!** A mező egerek és kártékony rovarok irtását a földmívelésügyi miniszter elrendelte. Ennek fogva a rendőrkapitányi hivatal felhívja a község figyelmét e rendelkezésre azzal, hogy akinek kertjében vagy földjén a kártékony rovarok elvannak terjedve, azt kihágásért vonják felelősségre.

— **A Szociális Misszió népkonyhájára és ingyen tejre** újabban a következők adakoztak: Beneth Károly 600, Prohászka Pál 10, Albrecht Sándor 20, Müller János 30, Stoin Zsiva 4, Bolity Ráda 6, Gligorin Milován, Gyilvezán Pál, Lelle Pál, Réb Paul, Czárán Dimitri, Schmidt János 5—5, Ruaracz Milán 10, Grób Ádám 20, Simon Gábor 15, Czánér Mihály 4, Geczgó András 20, Fülöp Antal 5, Radoszavlyev Rada, Sztankov Obrad 10—10, Balán Ádám 20, Fridrich Antal 6, Altmayer György 5, Markovicz Péter 10, Szabó György 5, Milenov Dusan 10, Armáczky Gyurkó 7, Mayer Mihály 20, Lambrecht Antal, Brettschneider János 30—30, Gyólai Albert, Popov Bogdán 10—10, Bogdánov Mladen, Kittelberger Károly 20—20, Popov Pojó 30, Sztanisavlyev Milutin 10, Dosztonics Milutin 5, Dosztonics Száva Protics Józsa 10—10, Popov Monistor 5, Buncsity Stéva 10, Tyozits Tima, Liesoni Péter 20—20 koronát.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombaton, április hó 6-án, két előadás: 6 és fél 9 óraker.

Vasárnap, április hó 7-én négy előadás: 3, 5, 7 és fél 9 óraker.

Szombaton d. u. és este Rácz Péter, a közkedvelt cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez.

Amerikai újdonság!

Tavaszi déj.

Regényes történet 4 felvonásban. Főszereplő: Mária Jakobini.

Azonkívül elsőrangú kíséző műsor!

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradaczi-ut)

TELEFONSZÁM 312.

Szombat, április 6.

Hervé operette. Star filmgyár remekműve.

LILLI.

Vigjáték 3 felvonásban.

Az előadást elsődrendű cigányzene kíséri!

Előadások kezdete: 6 és fél 9 órakor.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 150 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1-10 K, III. hely 60 fillér.

— **A gyermekbarát egyesület közgyűlése.** A nagybecskereki „Iskolagyermekbarát” egyesület vasárnap, e hó 7-én d. e. 11 órakor tartja az évi közgyűlést a róm. kath. hitközség nagytermében.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Válik János rk. bádógos és Henzel Erzsébet rk.

Születések: Hegedüs József rk. ispán, fiu. — Jesity Emil gk. napszámos, leány. — Molnár Péter rk. zenész, leány. — Kresu Anna gk. napszámosnő, fiu. — Gruity Klecsanin Szimilyana gk., fiu. — Szabó János rk. máv. napszámos, fiu. — Tass Péter rk. molnár, leány. — Vanger János rk. lakatos, leány. — Lauer Mihály rk. cipész, leány.

Halálozások: Joszt Mária rk. 5 éves menhelyi növendék, tüdőlob. — Jesity Emilia gk. 4 napos, életgyenge. — Drázsity Dusan gk. 23 éves kereskedő, tüdővész. — Woltz József rk. 53 éves nyírómester, tüdővész. — Szavin Radáné gk. 18 éves, tüdővész. — Meszmann István rk. 58 éves máv. műhelykovács, tüdőlob. — Schwarz Pál rk. 47 éves vár. tisztviselő, idült veselob. — Budisa Athanasz gk. 10 éves, kanyaró. — Özv. Szilovicza Péterné rk. 79 éves napszámosnő, aggkór. — Erdelyán Ignác gk. 68 éves vár. szegény, aggkór. — Antal Erzsébet rk. 17 napos, életgyenge. — Gardinovacski Lázár gk. 87 éves földm., aggkór. — Özv. Weimer Jánosné rk. 62 éves, szívhaj. — Bózsity Mirkó gk. 5 éves, kanyaró. — Özv. Weiterschan Jánosné rk. 86 éves, aggkór. — Zselkics Mitván gk. 7 éves, tüdőlob. — Steyer Fülöp 41 éves rk. magtáros, tüdővész.

— **Tilos, tilos, tilos...** A rendőrség figyelemzeti a mészáros, hentes és kolbászkészítő iparosokat, hogy miniszteri rendelet értelmében tilos az ebben az iparban alkalmazott munkásokat vasárnaponként foglalkoztatni és üzleteiket nyitva tartani még abban az esetben sem szabad, ha maguk, illetve a családjuk szolgál ki bennük Március 3-a óta tilos továbbá vasárnap bármiféle husnak, vadnak, halnak, baromfinak élő, friss, leölt vagy konzervált állapotban való elárúsítása vagy házhoz szállítása.

CLUB-MOZI

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Péntek, 5-én.

Istenostora

Erkölc dráma 4 részben.

Gyönyörű kísértő műsor.

Helyárak: Páholyülés 1-80, zsölye 150, I. hely 1-20, II. hely 1-10, III. hely 60 fillér.

Naponta 2 előadás: 6 és fél 9 órakor.

— **Vidám-est a Kaszinóban.** F. hó 6-ikán, szombaton este a Kaszinó helyiségeiben Vidám-estély lesz, amelyet az alábbi meghívóval hirdet a rendezőség.

Méltóságos dr. Steuer Györgyné főispánné, Jankó Agostonné alispánné, Bergmayer Rudolfné ezredesné védnöksége alatt f. évi április hó 6-án a nagybecskereki Kaszinó-társulat összes helyiségeiben egy Vidám-estélyt (kabaréval egybekötött tanmulatságot) rendezünk, amelyre uraságodat és b. családját tisztelettel meghívjuk. A rendezőség. Az est tiszta jövedelmét a Szurmay honvéd-alap és a cs. és kir. 12. gy-ezr. rokkant-alapja javára fordítjuk. Tanc reggelig. Kezdele fél 9 órakor. Személyjegy 5 korona. Családjegy 3 személy részére 12 korona. Tanc közben az étteremben kedélyes hangverseny. A meghívó egyuttal belépőjegy is.

Aki meghívót tévedésből, vagy az elküldött meghívó esetleges elkallódása folytán nem kapott és igényt tart reá, arra kérjük legyen szives ez igényét Longauer Elemérnél (Rákóczi utca 5. szám) bejelenteni. A Nagybecskereken tartózkodó tisztelt meghívót nem kapnak, mert minden tisztelt meghívó felmutatása nélkül örömmel lát az estén a rendezőség.

— **Hatósági szabóműhely Aradon.** Aradról írják: Tegnap nyílt meg Aradon hatósági szabóműhely, amely a következő árak mellett végez munkát: Férfi sacco öltöny készítése 65, kabát külön 35, mellény 15, nadrág 15, vasalás 5, alkalmi öltöny vasalása 8, fordítás 65, Férfi öltöny javítása és vasalása 7-15, tisztítással 20. Fiúöltöny 50, gyermeköltöny 40, fiúöltöny fordítása 50, kisebb gyermeköltöny 30, fiúöltöny javítása és vasalása 4-8, felsőkabát készítése 50, télikabát készítése 65, fiú télikabát 50, gyermek télikabát 30-40 korona. Az árak minden hozzávaló nélkül értendők, A műhely szabómunkásai katonák, akiket a katonai munkástáborból vezényeltek oda.

— **Szeszfűzde szövetkezet letétele tárgyában április 7-én, vasárnap d. u. 3 órakor a Rózsaszálloda éttermében értekezlet lesz, melyre az érdekelteket ez uton is meghívják. Tisztelettel az előkészítő-bizottság.**

— **Meghosszabbították az ebérlátót.** Nagybecskereken az előfordult ebérlátók miatt tudvalevőleg három hónapos ebérlátó volt, amely március 18-án lejárt. Az elsőfokú közegészségügyi hatóság a zárlatot újabb három hónapra meghosszabbította.

— **Boros hordókat tilos külföldre szállítani.** A boros hordóknak Magyarország területéről való szállítását a miniszter eltiltotta. Boroshordókat csak szállítási igazolvánnyal lehet külföldre szállítani. Használt olajos, petróleumos és kátrányos hordók szállítása nem esik ezen tilalom alá.

— **Az aradi Fehér Kereszt szálloda éttermét bezárták.** Aradról jelentik: Arad egyik legrégebbi és legelőkelőbb szállodája a „Fehér Kereszt”, bérlőt cserélt. Braun Gusztáv május elsején átadja a szállót Láng Imrénnek. A piaci beszerzések nehézségei arra kényszerítették a régi bérlőt, hogy a szálloda éttermét már most bezárja.

— **A Városi Mozi szombati és vasárnapi műsorán nagyhatású amerikai film szerepel.** „Tavaszi délután” címen. A szombati előadáson Rácz Péter kintő zenekara fogja a zenét szolgáltatót.

— **A modern mozi tegnap előadásán a „Mágia” című gyönyörű magyar népszínmű szerepelt.** a közönség a legnagyobb érdeklődéssel nézett végig. Ma este ugyanez lesz műsoron, míg szombaton Hervé „Lilli” c. vigjátéka kerül műsorra.

— **Katonatáboron Temesvári-u. 1500. sz. a nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.**

Három évig a cigányok között.

Kinyomozott gyermekrablók. — Mi történt a perlaszi szerb husvétkor?

— Saját tudósítónktól.

Nagybecskerek, április 5.

A nagybecskereki csendőrszárnyparancsnoksághoz tartozó perlaszi csendőrőrs titokzatos gyermekrablási büntényről rántotta le a leplet. Büntényről, amely még három évvel ezelőtt történt és amelynek áldozata — egy másfél esztendőes gyönyörű kis szerb leányka — teljes három esztendőn át a cigányok között élt, cigánybanya emlőjén táplálkozott, az ő erkölcsi cseikeit, szokásait sajátította el. Egy ügybuzgó, lelkiismeretes csendőrmester az érdem, hogy a csöpséget most, három év után sikerült kiemelni a cigánykaravánból és újra szülőanyjának átadni, aki bizonyára sok álmatlan éjszakát telesirt elveszettnek hitt magzata után...

A „Torontál” tudósítójának a gyermekrablásról a következő részleteket sikerült megtudnia:

Most három éve — pontosan 1915. április 24-én — szerb husvétkor történt Perlaszon, hogy Malbaski Milánná született Kolics Jelena ottani jómódu földmivesszasszonynak másfél éves Biszerka nevű leánykája, aki a többi falusi gyerekekkel együtt az utcan játszadozott, eltűnt. Délben, amikor az anyja ebédre akarta hívni a gyereket, sehol sem találta. Az esetet nyomban bejelentette a csendőrségen, amely akkor nyomozott is az eltűnt leányka után, de eredménytelenül.

Félévvel ezelőtt egy Veres József nevű őrmester került a perlaszi csendőrőrs élére. Veres őrmesternek a régi nyomozati akták tanulmányozása közben szegret ütött fejébe ez a kiderítetlen gyermekeltűnési eset. Puhatólódzni kezdett a dolog után és megtudta, hogy az 1915-iki szerb husvétkor kóbor cigányasszonyok tartózkodtak Perlaszon, akik a kis Biszerka eltűnése után elillantak a faluból.

Ezen a nyomon haladva a derék csendőrmester a napokban, tehát három év után az eltűnést követően Torontálra érte, egy cigánytáborban rátalált a kis Malbaski Biszerkára. A leányka, aki ma már négy és fél éves, egy Jovanov Angelina nevű 42 éves cigányasszonynál volt a táborban. A cigányasszony a csendőr kérdésére eleinte kijelentette, hogy a gyermek az övé. A csendőr azonban magával vitte a cigányputriba Malbaski Milánnét is, aki az elhanyagolt állapotban lévő kis cigányputriban kétségtelenül felismerte a saját három év előtt eltűnt gyermekét. Leírhatatlan boldogsággal ölelte keblére az anya elveszettnek hitt leánykáját, aki sehogy sem tudott beenyugodni a cserébe és mindenáron ott akart maradni továbbra is a karavánnál. Malbaskiné természetesen magával vitte Perlaszra cigánymódrá felnevelt Biszerkáját.

A csendőrmester ezek után Jovanov Angelinát fogta vállatára, aki később vallott is. Beismerte, hogy három év előtt Blazsek Milán és Rajjev Tada cigánykoldusokkal Perlaszon járt. Őt a faluvégén hagyták, ők ketten pedig hementek a faluba, ahonnan Rajjev Tada koldusasszony nemsokára egy leánygyermekkel a karján tért vissza. Rajjev és Blazsik kijelentették, hogy a gyermeket lopták. Jovanov Angelina szemét, állítása szerint bekötötték, őt jól elverték és megfenyegették, hogy megölik ha elárulja őket. A gyermeket ekkor magukkal vitték. Később ő, Jovanov Angelina Nagybecskerekre utazott. Az uton találkozott Rajjev Tadával, akinél még mindig ott volt a lopott gyerek. Versecig együtt mentek a vonaton, de ő nem mert jelentést tenni a gyermekrablásról.

1917 őszén újból találkozott Rajjev Tádával, aki a gyerekekkel ekkor már Cserépalján élt a cigánysáorban. Közben a gyermekrabló Rajjev Tádát a csendőrök más lopásért letartóztatták és a pancsovai bíróság 2 hónapi fogságra ítélte. Mielőtt Rajjev Tada bevonult volna a pancsovai törvényszék fogházába, Jovanev Angelina felügyeletére bízta az elrabolt gyereket, akit azután a fogság letelte után sem vitt el tőle. Rajjev Tada tanácsára mindenkinek azt mondta, hogy a gyermeket ő szülte és úgy is nevelte, mint a saját gyermekét.

A csendőrök Jovanev Angelinán kívül még elfogták Kumánban Blazsik Milán koldust és Rajjev Tádát is. Mindhármukat bekísérték a pancsovai kir. ügyészségre, ahol gyermekrablás büntette miatt letartóztatták őket.

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántul. Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyármányából, mert felülmul minden külföldi gyártmányt.

Árverési hirdetmény.

A nagyszentmiklósi kir. járásbíróság Pk. 2322/12/1917. számú megbízása folytán Nagyöszön, 1918. április 7-én délelőtt 8 órakor nyilvános árverésen eladom néhai Buding Ede hagyatékához tartozó ingókat, a hordók kivételével, nevezetesen: kocsikat, hintót, lószerszámokat, ekéket, mérlegeket, ponyvákat, zsákokat, fuszharmoniumot, szánkót, borpréseket, borszivattyukat és gőzborprést.

Nagyszentmiklóson, 1918. évi április hó 2.

Dr. Haller Károly
kir. jegyző.

Szőlőoltványokat

amerikai sima és gyökéres vesszőket, különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva szállít legdusabb választékba a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert: Kisküküllő menti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos:
CASPARI Fr. Medgyes
(Nagyküküllő megye).
Tessék árjegyzéket kérni.

Helybeli beszerzési források.

- Gépjavitó műhely:**
Bürger és Grünwald, Temevári-u.
- Gőzfűrés:**
Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.
- Gyógyszertárak:**
Kollarich Gábor, Melenzei-utca.
Vági Bándor, szerb egyházpalota.
- Kávéház:**
Bólyom György, Klub-kávéház.
- Kézműaru, rövidárúházlet:**
Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Frendl S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelochmidt János, Hunyadi-utca.
- Könyv-, szemüveg- és papírkereskedés:**
Aimásy Elek, Hunyadi-utca.
Maugold Lipót, Hunyadi-utca.
- Könyvkötészet:**
Schneider Lajos, Megyeház-utca (Postaváltozóval szemben).
- Lakatosműhely:**
Engel Ádám, Megyeház-utca.
- Lisztkereskedés:**
Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.
- Női kalap- és kézimunkaüzlet:**
Tolnay Józsefné, Hunyadi-utca.
- Női kalap divatterem és előnyomda:**
Szehr Mariska, Gizella-part, Kurländer-udvar.
- Női kalap divatterem és kalapvasalás:**
Andreas A. Póter, Bauer-ház.
- Ruhakereskedés:**
Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
- Sírkőraktár és szobrászterem:**
Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.
- Szállító-cég:**
Peri Mór, szerb egyházpalota.
- Szállodák:**
Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pesti városához” c. szálloda, Megyeház-utca.
- Szeszgyár:**
Lukács és Társa, Kútelek.
Schwirthlich Alajos, Aradai-utca.
- Téglagyár:**
Klein Bernát.
- Temetkezés intézet:**
Bence A. és Fia.

- Tűzifa-, épületfakerekesedés:**
Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-utca i.
Kurländer Imre, Korona-utca.
- Urdivatárúház:**
Liptay Dezső, Hunyadi-utca.
- Vaskereskedés:**
Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
- Vendéglő, étterem:**
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoini Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.
- Virágkereskedés és kertészet:**
Oláh Gábor, Bajza-u.
- Biztosítási ügynökségek:**
Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magyar Királyi bizt. társ. József fkg-u.
Rigó István (Első Magyar Általános) Szerb egyház épület.
Triesti Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontálmegyei Takarékszövetkezetnél Hunyadi-(fő)-utca.
- Borbély és fodrász:**
Iktó Ducián, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.
- Butorgyár:**
Bence A. és fia, Hunyadi-utca.
- Cementgyár:**
Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kútelek.
- Cipőkereskedők:**
Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.
Cukrászda:
Huber Utóda, Hunyadi-utca.
Remsing Mátyas, Hunyadi-utca.
- Divatárúház:**
Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
- Dobozgyár és műanyagkötészet:**
Schneider János, Aradai-utca.
- Drogeria:**
Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.
- Ékszerészek:**
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.
Mocnik R. Szevgye, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert, Hunyadi-utca.
- Férfiszabók:**
Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis M., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.
- Fűszerkereskedés:**
Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.
Totveth Frigyes Pénzügyi-palota.
- Gépkereskedő és fegyverraktár:**
Sander M. József, Hoffherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth r.-t. mezőgazdasági gépgyára képviselője.

Torontálmegyei árvaszéktől.
12104—1918. szám. 384—21

Hirdetmény.

A Bótos községi nagyvendéglő épülete f. hó 13-án d. e. 10 órakor a megyei árvaszék által megvételre, földszint 29. szám alatt árverésen eladás alá bocsájtatik. Részletes feltételek az ügy előadójánál, Dr. Soós Ferenc ár. ülnöknél tudhatók meg.

Torontálmegyei árvaszéke.
Nagybecskerekén, 1918. évi április hó 3-án.
Wattay, árvaszéki elnök.

Hirdetmény.

Baranda község tulajdonát képező 3 éves, jó husban lévő, kiselejtezett tenyészbika f. évi április hó 9-én d. u. 2 órakor itt tartandó árverésen készpénzfizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

E öljárás 19.

Ajánlom az ép most beérkezett, kipróbált, garantált legmagasabb fokú csiraképeséggel bíró, fajtiszt és fajazonos káposzta- és kalarábmagvakat a következő fajokból:

Bulgár óriás késői káposzta.
Elismert legjobb téli káposztafaj.
1 kiló 400 — korona.
Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat.

Késői Kék Bóliáth-kalaráb.
1 kiló 700 — korona.

Vetőmagszükséglet káposztánál kat. holdanként 1/3 kiló, kalarábnál 3/4 kiló.
Téli használatra mindkét főzélékfajta április közepétől május végéig vetendő el és júniusban állandó helyére ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a legjobb termés eredményt adják. Korábbi vetésnél illetve kitalításnál a káposzta túlfajlődik és kirepedezik, a kalaráb pedig elfásul.

A várható termés eredmény kat. holdanként káposztánál 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. = 10.000 korona, kalarábnál 300 mázsa, eladási ár a 60 kor. = 12.000 K brutto bevétel.

MUNLE ÁRPÁD udvari szállító **TEMESVÁR.**
381 magkereskedő

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.